

Rehabilitació de la capella de la Mare de Déu del Roser, joia del Barroc

El Ministeri licita les obres per restaurar la capella i condicionar-la com a espai polivalent de la Universitat de Girona. Les obres tenen un pressupost base de licitació d'1.004.943 euros. La construcció barroca té un alt valor arquitectònic.

La victòria de Lepant, el 1571, atribuïda per Pius V a la intercessió de la Verge del Roser, va disparar-ne la devoció a Catalunya. La del Roser era una advocació que havien introduït els dominics i que facilitava, a partir del rés continuat d'avemaries, que els monjos llecs es relacionessin amb la fe d'una manera més amable de com ho havien fet amb els psalms, i aviat va tenir un gran ressò popular. El segle XVII és, doncs, un escenari de devoció i recuperació econòmica que permet que s'aixequin capelles com la de la Mare de Déu del Roser, que creix annexa a l'església de Sant Domènec, joia del gran convent que els dominics tenien a Girona i que havien fundat, fora muralla, al segle XIII. Després de la desamortització, el conjunt monu-

mental va viure un període de decadència que no es va trencar fins que, a partir del 1991, va passar a formar part del patrimoni de la Universitat de Girona. La intervenció que finançarà el Ministeri de Foment continua el procés de rehabilitació del campus del Barri Vell, iniciat amb la reconstrucció del claustre com a Facultat de Lletres, seguit de l'adequació del Seminari Menor (Facultat d'Educació i Psicologia) i, més recentment, la consolidació de les cobertes de l'església de Sant Domènec, aula magna de la UdG

Encara hi ha incògnites

De la capella del Roser (seu, no ho oblidem, d'una de les confraries de la ciutat més populars i més dinàmiques de l'etapa de la Contrareforma), és interessant destacar l'àmbit del cambril, construït probablement a la fi del segle XVII i vinculat a un retaule monumental obra de

Foto: Josep Curto

Josep Tramulles. És una sala alta, ubicada just rere la fornícula central, on es devia venerar la imatge de la Verge del Roser –i damunt la cripta de la comunitat conventual, terraplenada el 1847. La sala, amb una petita sagristia annexa, és rectangular i espaiosa, amb els costats aixamfranats i amb un original ordre de pilastres al voltant. Un passadís estret la comunica amb la capella de Sant Dalmau, cintrant l'esquena de la tercera capella del costat de l'evangeli. Com aquella, es tracta d'una capella monumental i autònoma, de planta de creu grega, començada a construir a mitjan segle XVI i beneïda pel bisbe Onofre Reart el 1613, de la qual Roig i Jalpí esmentava els rics ornaments litúrgics que hi havia a la sagristia.

A diferència de la de Sant Dalmau Moner, que s'acobla com una ventosa a l'obertura de la capella gòtica preexistent, aquí un poderós entaulament penetra en l'espai medieval fins a fer d'imposta a l'arrencada de l'arc de mig punt de l'accés. Ara, amb la retirada de l'arrebossat de calç, s'aprecia el tapiat que hi ha entre l'arc ogival de la primitiva capella i el més modern de mig punt. El disseny de la planta i de l'alçat, consistent en un dòric auster que sosté un entaulament que recorre i lliga tot l'espai, amb trompes a les cantonades del quadrilàter per elevar l'octògon del cimbori, és atribuïble a un arquitecte amb molt bon coneixement de l'ofici. És per aquesta mateixa raó que, als investigadors del grup de recerca Història de l'Art del Renaixement i del Barroc de la UdG, els desconcerta la maldestra solució aplicada al tambor del cimbori, basada en pilastres jòniques aparellades –l'opció pel jònic ja és estranya ella mateixa– amb capitells molt sobresortits respecte dels fusts i un rar entaulament pseudodòric a partir de mètopes decorades amb relleus i uns insòlits biglifs. «És força probable que algun mestre de cases amb poc coneixement de la gramàtica arquitectònica clàssica hagués volgut homogeneïtzar l'espai zenital amb l'esplèndida intervenció preexistent, però amb ben mala traça», expliquen Francesc Miralpeix i Joan Bosch, membres del grup de recer-

La transformació de la capella en espai polivalent comportarà l'aplicació d'uns elements que faran que s'adapti a la normativa actual pel que fa a seguretat, funcionalitat, accessibilitat, climatització i noves tecnologies.

ca. De tota manera, no s'hauria de descartar que es tractés d'una reconstrucció més tardana, més acostada a la notícia que explica que el gener de 1679 s'encarregà al mestre de cases gironí Joan Lavall la construcció de les cobertes exteriors del cimbori, que executaria tal com s'estaven fent al nou Hospital de Santa Caterina.

El canvi d'usos del convent l'any 1835 condemnà a la dispersió, en el millor dels casos, i a l'abandonament i pèrdua posterior de la pràctica totalitat dels seus béns mobles. Algunes descripcions dels avatars conventuals posteriors a la desamortització són prou il·lustratives del grau de desídia envers el ric patrimoni servat durant segles: «Los albañiles y peones notaron que poniéndolo en remojo en agua la pintura se desprendía, y así la tela quedaba utilizable, de cuyo descubrimiento resultó que á los dos dias el cuadro se había trocado en lienzo, el que pasó á los humildes usos domésticos», explica Gaietà Barraquer, canonge de la seu de Barcelona (1903) i professor de patrologia al seminari diocesà, del tracte a un gran quadre sobre la Batalla de Lepant que hi havia al presbiteri de l'església.

La rehabilitació de la capella del Roser

El projecte de rehabilitació i condicionament de la capella inclou la restauració de l'espai interior, una operació que farà que es netegi la pedra llaurada de les pilastres, cornises, arcs i sòcols. També es reconstruirà el paviment ceràmic, es renovaran les fusteries de les portes i les finestres i es repararà l'estuc de les parets i les voltes. Pel que fa a la intervenció exterior, es restaurarà el volum, tot i que es respectaran les característiques particulars, que tenen en compte que l'edifici no es va arribar a completar mai. Encara hi ha més tasques previstes que afecten l'absis, i que són la reconstrucció dels dos trams de la cornisa de pedra llaurada i la recuperació de la planta ortogonal.

La transformació de la capella de la Mare de Déu del Roser en espai polivalent comportarà l'aplicació d'uns elements que faran que s'adapti a la normativa actual pel que fa a seguretat, funcionalitat, accessibilitat, climatització i noves tecnologies.